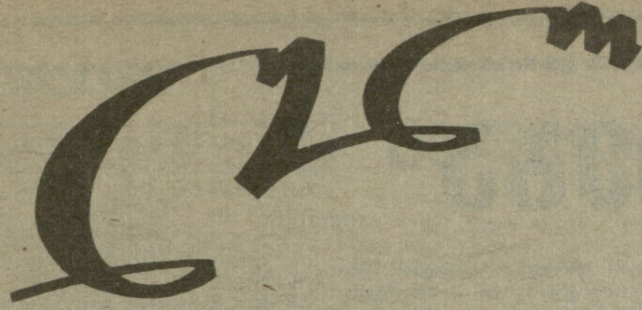

სანდრო ახმეტელის გატაცება

იხილეთ პირველი

სანდრო ახმეტელი

პროლეტარიატის ყველა მკაცრად, შერითად!

საპარტიკო სსრ ფიზიკური კულტურისა და სპორტის სახელმწიფო კომიტეტისა და პროლეტარიატის რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ОРГАН ГОСУДАРСТВЕННОГО КОМИТЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР ПО ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЕ И СПОРТУ И РЕСПУБЛИКАНСКОГО СОВЕТА ПРОФСОЮЗОВ

14 იანვარი, ოთხშაბათი, 1987 წ. № 9 (9420) • შპსი 3 პპ.

გამოცემის 1934 წლის 13 აპრილიდან

სანდრო ახმეტელმა, დიდმა რეჟისორმა, საბჭოთა ეროვნული თეატრის ერთ-ერთმა დამაარსებელმა და თეატრალური მოღვაწემ, ხანმოკლე მოღვაწეობის მანძილზე შეძლო თავისი სპექტაკლებით — „რევია“, „ანზორი“, „ლამარა“, „ქართა ქალაქი“, „თენისული“, „ყაჩაღები“ — ახალი სიტყვა ეთქვა ქართული თეატრის განვითარების ისტორიაში, მის სახელთანაა დაკავშირებული რუსთაველის თეატრის უდიდესი გამარჯვება 1930 წელს მოსკოვში გამართულ საბჭოთა კავშირის ხალხთა თეატრების პირველ საკავშირო ოლიმპიადაზე და ამ კონკურსის საერთაშორისო აღიარება. ბიოგრაფი მუნწ ცნობებს გვაწვ-

დის ახმეტელის სხვა გატაცებების შესახებ, მაგრამ როგორც ჩანს, ეს საშუალო სიმაღლისა და ძლიერი აღნაგობის მქონე ახალგაზრდა კაცი სპორტისადმი გულგრილი არ ყოფილა.

ს. ახმეტელი პეტერბურგის უნივერსიტეტის იურიდიულ ფაკულტეტზე სწავლის პერიოდში ავიასამოდელო სპორტს გაუტაცდა. 1910 წლის „სახალხო გაზეთის“ დამატებაში დაბეჭდა მფრინავი აპარატის და ახალგაზრდა გამომგონებლის ფოტოსურათი. ს. ახმეტელმა თავის ძიებებს სპეციალური წერილებიც კი უძღვნა. ამ ფაქტს წიგნში „ცხოვრება სანდრო ახმეტელისა“ მხატვრულად აღწერს პროფესორი ვ.

კიკნაძე თეიმურაზი წერს: „ჩემი პირველი წიგნი „სანდრო ახმეტელი“ ამჟამად იმდენივე აქტუალური კონსტრუქტორების მიერ აგებული მოდელების ცოდნას, გამოთქვამს აზრს, რომ მონოპოლიების კონსტრუქცია ფრინველთა ფრენის მიზანების პრინციპზე აგებული და საჭიროა მათი შემდგომი დახვეწა. შემდეგ იგი თავის საფრენ აპარატს აღწერს. „მოდელების ერთი მეოთხედი ნამდვილი პარაპლანისა და კიკნაძე“ — წერს იგი. ამიტომ მისი მოდელები სხვა, 5-არშინიანი პლანერებისაგან განსხვავებით, სიგრძით

იხ. მ. 2 83

„შრომითი რევოლუციის“ რესპუბლიკური საბჭოს ბავშვთა და მოზარდთა ოლიმპიური რევოლუციის კრების სკოლაში დიდი ხანია გაიქცა სახელი საკავშირო და საერთაშორისო სპორტულ ხარბილზე. ამ სკოლაში აღიზარდნენ და ოსტატებიან ხეივა ხდრიანი, აღბერტ და რუდეკ კანაჩიანი, ნიკა ხეთური...

ოსტატების კვალზე იზრდება სკოლის 400-მდე ნორჩი მოკრევე, რომელთა დაოსტატებას ემსახურებიან უფროსი მწვრთნელი ვარის ხაჩატუროვი, მწვრთნელები იური შეპეტოვი, ოთარ რაგვიანი, ხოსო კორაძეა და სხვები. აღიქმანდრე კოტორაშვილის მიერ გადაღებულ ფოტოზე სწორედ ამ სკოლის ნორჩი მოკრევეების ვარჯიშის ფრაგმენტია აღბეჭდილი.

სენოვაპი პასტინგსიანსი

მაყურებელი კლავ ალტასეპულია

პასტინგსის (ინგლისი) მოქალაქე ვაჟთა საშობაო ტურნირი დასასრულს უახლოვდება. კვლავ ჩინებულად თამაშობს მსოფლიოს ოთხგზის ჩემპიონი, შეჯიბრებაში მონაწილე ერთადერთი ქალი მაია ჩებურდანიძე. იგი X ტურში შეხვდა ისლანდიელ მარგეირ პეტერსონს. პარტია გადიდო ჩიბურდანიძის მატერიალური უპირატესობით. გუშინ ეს პარტია ყაიმით დამთავრდა. XI და XII ტურებში მსოფლიო ჩემპიონი დაუზავდა სტიუარტ კონკუესტსა და დიდოსტატ მიურეი ჩანდლერს (ორივე — ინგლისი). მაგრამ ყაიმიც არის და ყაიმიც. კონკუესტთან შეხვედრაში მაია ისე ოსტატურად იცავდა თავს, რომ პარტიის დამთავრების შემდეგ მრავალრიცხოვანმა მაყურებელმა ტაშით დააჩილოვდა ქართველი დიდოსტატი.

მეორე თბილისელმა დიდოსტატმა ელუარდ გუფელმა X ტურში მოუგო კონკუესტს, XI და XII ტურებში კი დაუზავდა ჩანდლერსა და საბჭოთა დიდოსტატს სმბატ ლუტთანს. თავის მხრივ ლუტთანმა ყაიმით დამთავრა შეხვედრა ჩანდლერს სპილმენთან, ხოლო შემდეგ ფარ-ხმლი დააყრევინა ჩონთან მესტელს (ორივე — ინგლისი).

ტურნირის ლიდერი დანიელი დიდოსტატი ბენტ ლარსენი X და XII ტურებში დაუზავდა უნგრელ დიდოსტატს ანდრას ადორიანსა და მესტელს, XI ტურში კი მოუგო სპილმენს.

გიმ პლასკეტ (ინგლისი) — ლარსენის III ტურის პარტია ინგლისელი მოქალაქის გამარჯვებით დამთავრდა.

ბოლო ტურის წინ ლარსენს, ლუტთანსა და სპილმენს 7,5-7,5 ქულა აქვთ, გუფელს — 7 (1), ჩიბურდანიძესა და ჩანდლერს — 7-7. მესტელსა და პლასკეტს — 6-6.

ბოლო ტურში ჩიბურდანიძე შავი ფეხურებით ხდება ლუტთანს, ლარსენი — გუფელს, ადორიანი — სპილმენს, ჩანდლერი — ჯულიან პოქსონს, პიტერ ლარჯი — მესტელს, კონკუესტი — პლასკეტს.

საპარტიკო სპორტსმენთა წარმატებები

დაპიდაეკო და ჩეპარლოვი უკლიარესები იყვნენ

ღმრთი. მიმდინარე სეზონში ევროსიპედისტთა ერთ-ერთი პირველი შეჯიბრება ამ ქალაქის ცენტრალურ ტრეკზე ჩატარდა — 1969-1970 წწ. დაბადებული საკავშირო პირველობა. 4 კილომეტრზე წყვილთა რბოლაში წარმატებით იასპარეზეს ოლიმპიური მომზადების ცენტრის („ივერია“) წარმომადგენ-

ლებმა ვასილ დაიდეკომ („სპარტაკი“) და მიხეილ ჩეპარლოვი (თბილისის განათლების განყოფილება, „დინამო“). ორივე ჩემი ევროსიპედისტი სსრ კავშირის ჩემპიონი გახდა ახალგაზრდებში. გამარჯვებულებმა დისტანციის გავლას 4.48,5 მოანდომეს.

ნორჩა ღინაპოლაევა იყოჩაღს

პარბა ხანია თბილისის „დინამოს“ ნორჩ მოკრევეებს ასე არ უყოინდნოთ. ოდესაში, ზამთრის არდადეგების დღეებში გამართულ ცენტრალური საბჭოს პირველობაზე ჩვენმა გუნდმა 386 ქულა მოაგროვა და ყველას აჯობა. პირად პირველობაში კი ჩვენმა სპორტსმენებმა 9 პირველი ადგილი დაიკა-

ვეს. თავი გამოიჩინა გია ბახტაძემ, რომელმაც 100 და 200 მეტრზე ბატერფლაის (შესაბამისად 1.03,9 და 2.15,2), 200 მეტრზე ბრასის სტილითა (2.36,4) და 400 მეტრზე კომპლექსურ ტურვაში გაიმარჯვა (4.57,3).

სამი გამარჯვება მოიპოვა მისმა თანაგუნდელმა თემურ გოგიბერიძემ. იგი უძლიერესი იყო 200 მ. თავისუფალი სტილითა (2.08,0) და 100 და 200 მეტრზე გულაღმა ტურვაში (1.05,1 და 2.19,9).

თითო გამარჯვება მოიპოვეს ზვიად მაისურაძემ და ნელი ზოსიმოვა. ზვიადი უძლიერესი იყო 50 მეტრზე გულაღმა ტურვაში (31,4), ხელმეორე ამავე დისტანციაზე ბატერფლაის სტილით აჯობა ყველას (34,3).

დიდი ომტომგარის სოციალისტური რევოლუციის 70-ე წლისთავისადმი მიძღვნილი შავაშპთა II რესპუბლიკური სპორტული თამაშების

გრაფიკი

(ეს ასპარეზობა ტარდება, როგორც სპორტის ცალკეულ სახეობაში საპარტიკო სპორტსმენთა და შავაშპთა შორის)

თარიღი	სახეობა	ადგილი	14-17 მაისი.	თავის.	კილაობა	ფინალი	ბათუმი
22-28 იანვარი.	წყალში ხტომა	თბილისი	15-17 მაისი.	თავის.	კილაობა	ფინალი	ცხინვალი
4-8 თებერვალი.	ბაღმინტონი	ბათუმი	20-24 მაისი.	თავის.	კილაობა	ფინალი	ჭავჭავაძის
5-8 თებერვალი.	კლას. კილაობა (I ზონა)	რუსთავი	21-26 მაისი.	თავის.	კილაობა	ფინალი	თბილისი-ხობი
6-14 თებერვალი.	წყალბურთი	თბილისი	1-8 ივნისი.	თავის.	კილაობა	ფინალი	თბილისი
10-15 თებერვალი.	მაგიდის ჩოგბურთი	სოხუმი	8-7 ივნისი.	თავის.	კილაობა	ფინალი	სოხუმი
12-16 თებერვალი.	კლას. კილაობა (II ზონა)	ბათუმი	1-5 ივლისი.	თავის.	კილაობა	ფინალი	თბილისი
2-5 მარტი.	კლასიკური კილაობა	ფინალი	10-17 ივლისი.	თავის.	კილაობა	ფინალი	ფოთი
26-31 მარტი.	ტყევის სროლა	სოხუმი	4-7 სექტემბერი.	თავის.	კილაობა (I ზონა)	ფინალი	ცხინვალი
2-5 აპრილი.	თავის. კილაობა (I ზონა)	ქუთაისი	10-21 სექტემბერი.	თავის.	კილაობა (II ზონა)	ფინალი	თბილისი
2-5 აპრილი.	ძიულა (I ზონა)	თელავი	18-21 სექტემბერი.	თავის.	კილაობა (II ზონა)	ფინალი	ქუთაისი
9-12 აპრილი.	ძიულა (II ზონა)	სოხუმი	20-27 სექტემბერი.	თავის.	კილაობა	ფინალი	ბათუმი-ქუთაისი
9-12 აპრილი.	თავის. კილაობა (II ზონა)	სიღნაღი	22-27 სექტემბერი.	თავის.	კილაობა	ფინალი	ბათუმი
9-11 აპრილი.	ბატუტზე ხტომა	თბილისი	25-28 სექტემბერი.	თავის.	კილაობა	ფინალი	ხაშური
2-6 აპრილი.	სამბო (I ზონა)	თელავი	26-30 სექტემბერი.	თავის.	კილაობა	ფინალი	ბათუმი
2-6 აპრილი.	სამბო (II ზონა)	გორი	11-13 სექტემბერი.	თავის.	კილაობა	ფინალი	თბილისი-ქუთაისი
2-6 აპრილი.	სამბო (III ზონა)	ქუთაისი	2-5 ოქტომბერი.	თავის.	კილაობა	ფინალი	ქუთაისი
17-19 აპრილი.	აკადემიური ნიჩბოსნობა	ფოთი	8-7 ოქტომბერი.	თავის.	კილაობა	ფინალი	ცხინვალი
20-25 აპრილი.	სამბო — ფინალი	ქუთაისი	7-11 ოქტომბერი.	თავის.	კილაობა	ფინალი	თბილისი
20-26 აპრილი.	კრივი	გორი	26-31 ოქტომბერი.	თავის.	კილაობა	ფინალი	ქუთაისი
24-26 აპრილი.	ბაიადრებითა და კანოეთი ნიჩ.	ფოთი	2-5 ნოემბერი.	თავის.	კილაობა	ფინალი	სოხუმი
24-27 აპრილი.	ძიულა — ფინალი	თელავი	10-15 ნოემბერი.	თავის.	კილაობა	ფინალი	სოხუმი
23-26 აპრილი.	სინქრონული ცურვა	თბილისი	10-18 ნოემბერი.	თავის.	კილაობა	ფინალი	მანაჩქე
11-20 მაისი.	მრავალდანიანი ველორბ. მარ. მიხედვით		11-14 ნოემბერი.	თავის.	კილაობა	ფინალი	რუსთავი
			მარტი-ნოემბერი.	თავის.	კილაობა	ფინალი	ფეხბურთი კალენდრის მიხედვით

ელვა-ინფორმაცია

კალათბურთი. კორაჩის თასი. ლენინგრადის „სპარტაკი“ — საფრანგეთის „ლიმოვი“ 71:84. თასების მფლობელთა თასი. ცსკა (მოსკოვი) — „ოხტარავა“ (ჩეხოსლოვაკია) 103:77.

„პარტიკა“ ყველა დაამარცხა

მოსწავლეთა არდადეგების დღეებში დიდი გამოცოცხლება იგრძნობოდა ჩვენი რესპუბლიკის სპორტულ მოედნებზე, დარბაზებში, საცურაო აუზებში. ერთ-ერთ შეჯიბრებას რუსთავის საწარმოო გაერთიანება „აზოტის“ სპორტულმა კომპლექსმა უმასპინძლა. აქ გაიმართა 1973 წელს დაბადებულ მოსწავლეთა საკავშირო ტურნირი კალათბურთში. შეჯიბრებაში, რომელიც რუსთავის 1500 წლის სათუბილო თარიღს მიეძღვნა, მონაწილეობდნენ თბილისის „მარტვეს“ I და II გუნდები, რიგის „ვეფსი“, რუსთავის, ხარკოვის და პიატიგორსკის წარმომადგენლები. თბილისის „მარტვე-I“-მა მთელი

ტურნე დაუმარცხებლად ჩაატარა — თანმიმდევრულად დაამარცხა რუსთავის (62:41), ხარკოვის (67:36), რიგის (63:44), თბილისის „მარტვე-II“ (60:44) და პიატიგორსკის (68:29) გუნდები. მეორე ადგილზე რუსთავის გუნდი გვიდოდა. ხოლო ტესამე ადგილი კი „მარტვეს“ მეორე გუნდმა დაიკავა.

საუკეთესო მოთამაშისათვის განკუთვნილი პრიზის მფლობელი გახდა რიგული როლიკს ბელდუცკი, საუკეთესო თავდასმხმელის პრიზი ხარკოველმა ოლეგ გოლოვკომ მიიღო, საუკეთესო მცველისა — მისმა თანაგუნდელმა დიმიტრი მარტვესმა.

ზურაბ ჩაჩავა.

ხელოვანის გატაცება

(დასასრული)

7 არწინი ყოფილა. იქვე ს. ახმეტელი მადლობას უძღვნის ქვემოთხსენებულ ხელოსანს ალ. მუქლიშვილს, რომელმაც თავისი სახელოსნო დაუთმო. პირველი კონსტრუქცია ახალგაზრდა გამოგონებელმა დახვეწა და ამის შესახებ დაწერილებით მოგვითხრო ვაზეთ „ზაკავასკაია რეჩნი“ (№ 32, 1911) დაბეჭდილ წერილში „ჩემი აეროპლანის ბედი“. ამ წერილს მცირედნი შემოკლებით პირველად ვაქვეყნებთ: „ჩემი აეროპლანი მე ბიძაშვილს მიმართა, თუმცა ერთის შეხედვით იგი ხამალაინის შთაბეჭდილებას სტოვებს. ჩვეულებრივი ოთხი გაშვები ფართული ზედაპირის ნაცვლად მე ვაყენებ რვა, თანაც ისე, რომ აეროპლანთა არსებულ ზომას თითქმის ვანახევრებ და ამით ამწვექალიანობას მნიშვნელოვნად ვაძლიერებ. უ. ი. როგორც კი აპარატი ამოქრავდება, უმაღლესი წევით აიჭრება. ხაერთო ზომა (ხივრძე) შემოთა, მთავარ ზედაპირთა, რვა მეტრს უდრის. ორივე მთავარი ზედაპირის თავი და ბოლო მნიშვნელოვნად აწეულია... ჩემს კონსტრუქციას საფუძვლად სამკუთხედი დაეფუძნა.

პირველად მე შევიტანე ჩემს კონსტრუქციაში მოტორის ენერჯიის განაწილების პრინციპი. ამ პრინციპთან მე შემდეგმა მოსაზრებამ მიმიყვანა. საყოველთაოდ ცნობილია აქსიომა, რომ მოტორის ძალა აეროპლანის სიძლიერის პარამეტრია. ხამალაინის, ე. ი. რაც უფრო მძიმეა აპარატი, მით უფრო მეტ ძალას მოითხოვს. დიდი ენერჯიის მოთხოვნილებანი იზრდება, თუ. გამაზიდი ფართულის ზედაპირთა ხაერთო ფართობი მნიშვნელოვნად მცირდება... ჩემი აპარატი (უავიატოროდ) თხუთმეტ ფუთიანია. უმეტესად სპირიტულია 75-ცენისძალიანი მოტორი. მოტორის ენერჯიის განაწილების პრინციპის გამოყენებით მივიღებთ: 40 ცენისძალია ხმარდება გარე სამკუთხედის ჰორიზონტალურ ხამ — ლამპტიან პრაქტიკულურებს და ამცირებს აპარატის წონას, რადგან ეს ხრახნები მალა მისწრაფიან, ხოლო 85 ცენისძალია ხმარდება შიდა სამკუთხედის ვერტიკალურ პრაქტიკულურებს და აპარატს წინ მოაქანებენ... ამ პრინციპით რას იგებს აეროპლანი? ჯერ ერთი, აეროპლანი დიდ სიმაღლეზე ადის, აპარატს შეუძლია პირში შეჩერება და ვადაიტანს რა მთელ 75 ცენისძალიას გარე სამკუთხედის პრაქტიკულურზე, ამ შემთხვევაში აპარატის სიძლიერე პრაქტიკულური ხრახნებისაგან წარმოქმნილ წინააღმდეგობის ძალას გაუთანაბრდება. მეორეც, შეამცირებს რა თანდათან წინააღმდეგობას, აეროპლანი პრაქტიკულურულად დაეშვება მიწაზე და მესამე, ვაღწევთ პირში აბსოლუტურ მდგომარეობას...

ასეთი ფართო ინტერესების მქონე პიროვნება იყო ს. ახმეტელი. შემდგომში, როდესაც ს. ახმეტელის ხელმძღვანელობით რუსთაველის თეატრში კორპორაცია „დურუჯი“ შეიქმნა, იგი შეფობას უწევდა ფეხბურთელთა გუნდს „დურუჯს“. ამ პერიოდში მსახიობებმა საკუთარი ფეხბურთის გუნდში ჩამოაყალიბეს და ამხანაგურ შეხვედრებსაც მართავდნენ.

ს. ახმეტელი თავის სპექტაკლებში უმნიშვნელოვანეს როლს რიტმს ანიჭებდა, რომლის საშუალებით გმირთა ხასიათებს ფიზიკური მოქმედებით ასახავდა ზორცს. მისი დედებში მაყურებელს ზიზღავდა მოქმედების ექსპრესიით, რიტმის დინამიკობით, სიტყვისა და სხეულის პლასტიკობით. ამ მხატვრული საშუალებებით ქმნიდა რეჟისორი სპექტაკლებს, სადაც გმირებზე გამოყავდა სულიერად და ფიზიკურად ძლიერი ადამიანები. ამიტომაც დამდგმელი რეჟისორი დიდ მნიშვნელობას ანიჭებდა მსახიობის ფიზიკურ მონაცემებს. ქართული ჰეროიკული თეატრი მსახიობისაგან გამომსახველობით უნარს მოითხოვდა.

ასეთი ფართო ინტერესების მქონე პიროვნება იყო ს. ახმეტელი. შემდგომში, როდესაც ს. ახმეტელის ხელმძღვანელობით რუსთაველის თეატრში კორპორაცია „დურუჯი“ შეიქმნა, იგი შეფობას უწევდა ფეხბურთელთა გუნდს „დურუჯს“. ამ პერიოდში მსახიობებმა საკუთარი ფეხბურთის გუნდში ჩამოაყალიბეს და ამხანაგურ შეხვედრებსაც მართავდნენ.

ს. ახმეტელი თავის სპექტაკლებში უმნიშვნელოვანეს როლს რიტმს ანიჭებდა, რომლის საშუალებით გმირთა ხასიათებს ფიზიკური მოქმედებით ასახავდა ზორცს. მისი დედებში მაყურებელს ზიზღავდა მოქმედების ექსპრესიით, რიტმის დინამიკობით, სიტყვისა და სხეულის პლასტიკობით. ამ მხატვრული საშუალებებით ქმნიდა რეჟისორი სპექტაკლებს, სადაც გმირებზე გამოყავდა სულიერად და ფიზიკურად ძლიერი ადამიანები. ამიტომაც დამდგმელი რეჟისორი დიდ მნიშვნელობას ანიჭებდა მსახიობის ფიზიკურ მონაცემებს. ქართული ჰეროიკული თეატრი მსახიობისაგან გამომსახველობით უნარს მოითხოვდა.

ვდა. ს. ახმეტელი თავის დეკორატივ სტატიებში ხერხს წერდა ქართული მსახიობის პლასტიკურ და ტემპერამენტთან ბუნებრივ მის მიერ სიძლიერისა და რიტმულობისაგან მისი აზრით, ყოველ ადამიანში არსებული ეს თვისებები მკვეთრად უნდა წამოწვეულიყო წინ რევოლუციური რომანტიკის გამოსახატავად. ს. ახმეტელი ამ მეთოდს ექსპერიმენტული ხასიათის მუშაობას უწოდებდა, რაც მსახიობთა ყოველდღიურ ვარჯიშს მოითხოვდა. სსრკ სახალხო არტისტი აკ. ვასაძე ივრებდა: „პლასტიკურად ისე ვიყავი გაწვრთნილი, რომ როგორც მინდოდა, ისე „დავგრხობი“ ჩემს სხეულს“. დიან, სპექტაკლების მაღალმხატვრულ დონეს სწორედ რიტმის, პლასტიკის, მუსიკისა და ქორეოგრაფიის შერწყმა განსაზღვრავდა, ყველაფერი ეს ექვემდებარებოდა რევოლუციური შინაარსისათვის ეროვნული ფორმის მიცემის პრინციპს. შემოქმედებით კოლექტივის მიზანი იყო გადმოეცა ახალი ეპოქის დინამიკა, ჩასწვლად მიმდინარე ისტორიულ პროცესებს, ეჩვენებინა თანამედროვე ცხოვრების მაჯისკემა. ს. ახმეტელის რეჟისორული მეთოდის სიასხლეს ამ სისტემის ჩამოყალიბებაში მდგომარეობდა.

გუბაზ მებრლიძე,
თეატრმცოდნე.

14 იანვარი ქართული თეატრის დღია!

მოგაპალი გატჩის მოლოდინში

მთელი რიგი საორგანიზაციო სამუშაოების ჩატარების შემდეგ, თამაზად შეიძლება ითქვას, „ლელოს“ პრიზზე რუსთაველისა და მარჯანიშვილის სახელობის თეატრების საფეხბურთო შეხვედრის გა-

მართვამდე თითქმის აღარაფერი დარჩა. ორივე თეატრი და სპორტის სახსრულე, სადაც მინიფეხბურთში ეს შეხვედრა გაიმართება, მთელი სერიოზულობითა და პასუხისმგებლობით ეკიდებიან „საუქუნის მატჩს“.

მეგრამ, არ დაგვიმალავთ, თეატრებს ძალიან უძნელდებათ გუნდების დაკომპლექტება. რაკი სიდიდული გავგანდეს, რედაქციამ გადაწყვიტა თქვენი აქტიური მონაწილეობით დაეხმაროს კაპიტნებს. თხოვნა ასეთია: ჩვენი გავითის მკითხველებმა, თეატრების, მსახიობების თაყვანისმცემლებმა, ფეხბურთის გულშემოტივრებმა თავად უნდა დასახელოთ თქვენი საყვარელი მსახიობები, რომელთა ნახვაც გსურთ ფეხბურთელთა „როლიში“. თქვენს წინადადებებს გავაცნობთ გუნდების კაპიტნებს, რესპუბლიკის დამსახურებულ არტისტებს სოსო ლოდის და ჯემალ მონიასას. პასუხები რედაქციაში უნდა გამოგზავნოთ 26 იანვრამდე.

ნების მუშაკთა კავშირის პირველი გუნდი: მარცხნიდან 1. ქურბული, 2. მაცაბერიძე, 3. ალიშარაშვილი, 4. ჩაჩავა, 5. კოსტავა, 6. მეტრეველი, 7. ქოქარაშვილი, 8. პირველი, 9. გიორგაძე (მარცხენა ფოტო).

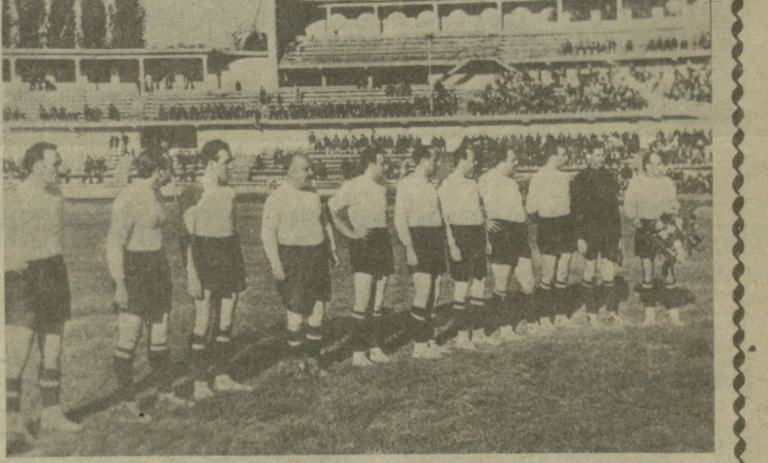
თბილისი, „დინამოს“ სტადიონი (წელი დასადგენია) მარცხნიდან —

1. ნოდარ ჩხიძე, 2. ჯემალ დანიძე, 3. კარლო ლლონი, 4. ნოდარ მარგველაშვილი, 5. გიორგი ხადარაძე, 6. ეროსი მანჯგალაძე, 7. კოტე მახარაძე, 8. ემანუელ აფხაძე, 9. ნუგზარ ანდლუაძე, 10. თამაზ ქვარაძე, 11. ვალიკო ქურბული.

სურათები ვ. ქურბულის არქივიდან.

ველით თქვენს წერილებს! ახლა კი თვალი გადავავლოთ ისტორიას. რა ადგილი ექირა სპორტს თეატრების ცხოვრებაში?

სურათები: ხვადახვა წლების შეხვედრათა მონაწილენი. 1938 წელი, ვაკის სტადიონი, ქალაქის პირველობაში გამარჯვებული ხელოვ-

მოსწავლეების, მუშაების...

ხუთილომეტრიან დისტანციებზე გამართულ მასობრივ კროსში რაიონის ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლების, პროფტექნიკური სასწავლებლის მოსწავლეები და საწარმო-დაწესებულებათა მუშა-მოსამსახურეები მონაწილეობდნენ.

საშუალო სკოლის X კლასის მოსწავლე ივანე მარჯაშვილი, მეორე იყო ზესტაფონის № 1 საშუალო სკოლის X კლასის მოსწავლე ბესიკ ლომიძე, მესამე — ასევე მეათეკლასელი, ზესტაფონის № 2 საშუალო სკოლის მოსწავლე ზაზა ჩომაშიძე.

გასული წლის მიწურულს ზესტაფონელი კროსმენები კიდევ ერთხელ გამოვიდნენ დისტანციებზე. ამჯერად შეჯიბრება მუდ კომპლექსის ნორმატივების შესატყვისი მოთხოვნებით ჩატარდა:

მაგასკობის მაგალითი

თბილისი, 12 იანვარი. (საქმე-ბი). თბილისელ მეოთხეკლასელებს გიორგი შარუხიას და არჩილ ნიკოლაიშვილს რომ დღეს სკოლაში არ დაგვიანებოდათ, საქართველოს ავტორებს მთელი გამოცდილების გამოყენება დასჭირდა. მათ ასობით ბავშვი გადმოიყვანეს გულაურის სამთო-სათხლამურო ცენტრიდან, სადაც ბავშვები, მშობლებთან ერთად, ზამთრის არდადეგებს ატარებდნენ. დიდთოვლობა მოულოდნელად დაატყდა თავს. თითქმის 500-მდე კაცი გარესამყაროს მოწყვეტილი აღმოჩნდა.

რესპუბლიკის სხვა ხელმძღვანელი მუშაკები. სამაშველო სამუშაოები გრძელდება. მოგვარებულია მოსახლეობისთვის პროლუტების, მელიკამენტების, სათბობისა და სხვა საჭირო ნივთების მიწოდების საკითხი. დახმარება აღმოეჩინათ დაზარალებულებსა და დაშვებულებს. მიმდინარეობს კავშირგაბმულობისა და ელექტროენერჯიის, დაზიანებული ხაზების აღდგენითი სამუშაოები. ხალხის დარაზმულობა, სამაშველო სამუშაოების კარგი ორგანიზაცია რომ არა, სტიქიის ძალით მიყენებული ზარალი შეიძლება უფრო მძიმე ყოფილიყო.

მოსწავლე გოგონებს შორის პირველი ადგილი დაიკავა ზესტაფონის № 4 საშუალო სკოლის მოსწავლემ ელზა ბანცაძემ, მეორე — ზედა საქარის საშუალო სკოლის მეშვიდეკლასელმა მანანა აბულაძემ, მესამე ადგილი წილად ხვდა ქვედა საზანოს № 1 საშუალო სკოლის X კლასის მოსწავლეს დოდო ნეფარიძეს. ჭაბუკთა შორის ფინიშთან პირველი მიჭრა ცხრაწეაროს

ქალთა შეჯიბრებაში ყველას აჯობა სამედიცინო გაერთიანების მედლაძე მათა ნასარიძემ. მამაკაცებს შორის პირველი ადგილი დაიკავა ფეროშენდრობის ქარხნის № 5 საბჭოს მუშა მზა მოგვერაძემ.

პირად ჩათვლაში ჩემპიონები გახდნენ ლ. ქუმბურაძე, ნ. ავალიანი, ლ. გიორგაძე, მ. მახათაძე, ბ. კოშაძე, ხ. ჩინჩალაძე, მ. თედორაძე, ე. ბანცაძე, ე. მახათაძე და შ. მალაქაძე.

ყველაზე მეტად მესტიის რაიონი დაზარალდა. სოფელ ჯამუში, უმჯულში, ბარისახოში ზვავებმა საცხოვრებელი სახლები ჩაჩუქრა. ყველა ადამიანი სადარჩენა არ მოხერხდა. თანახმად იმ ცნობებისა, რომლებიც დღეს ხელთა გვაქვს, მესტიის, ლუშეთის, ხინვალისა და ლენტეხის რაიონებში 29 ადამიანი დაიღუპა.

ამ ადგილებში ჩავიდნენ საქართველოს კ. ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი ჯ. ი. პატიაშვილი,

სოფელ ძვერის ტერიტორიაზე ჩატარდა რაიონის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების პირველობა კროსში (300, 500 და 1000 მეტრზე). თითოეულ გუნდში 5 გოგონა და 6 ვაჟი იყო.

მ-წლიან სკოლებს შორის გამარჯვებულნი ძვერელმა მოსწავლეებმა. ტყებულქვისისა და სათემოს სკოლის გუნდებმა შესაბამისად მე-2 და მე-3 ადგილები დაიკავეს.

გუნდები მონაწილეობდნენ, I ადგილი სამტრედიის რაისაბჭოს გუნდმა დაიკავა.

პეტრე ნეპირიძე, ზესტაფონი.

შეჯიბრებაში პირველი ადგილი დაიკავა თერჯოლის მეორე საშუალო სკოლის მოსწავლეთა ნაკრებმა (ფიზიკური აღზრდის მასწავლებელი კ. ჩარქიშვილი), მეორე ადგილზე ლენკითის სკოლის გუნდი გავიდა, მესამე ადგილი ქვედა ალი-უბნის საშუალო სკოლის მოსწავლეებმა დაისაკუთრეს.

ვანო კუბლაძე. („ლელოს“ კორესპონდენტი). თერჯოლი.

დამთავრდა სარაიონო ჩემპიონატი 64-უჯრედინ შაში ვეათა შორის. 11 შესაძლებელიდან 8,5-8,5 ქულით I-II ადგილები გაიყვეს ოსტატობის კანდიდატებმა მალახ კრავიშვილმა და არჩილ გრიგოლიამ. ჩემპიონის წოდება ზედზედ მეორედ უკეთესი კოეფიციენტის მქონე კრავიშვილს მიეკუთვნა. მესამე იყო ოსტატობის კანდიდატი ვივი მაშივი — 7,5 ქულა.

ამ ადგილებში ჩავიდნენ საქართველოს კ. ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი ჯ. ი. პატიაშვილი,

სამაშველო სამუშაოები

სამაშველო სამუშაოები გრძელდება. მოგვარებულია მოსახლეობისთვის პროლუტების, მელიკამენტების, სათბობისა და სხვა საჭირო ნივთების მიწოდების საკითხი. დახმარება აღმოეჩინათ დაზარალებულებსა და დაშვებულებს. მიმდინარეობს კავშირგაბმულობისა და ელექტროენერჯიის, დაზიანებული ხაზების აღდგენითი სამუშაოები. ხალხის დარაზმულობა, სამაშველო სამუშაოების კარგი ორგანიზაცია რომ არა, სტიქიის ძალით მიყენებული ზარალი შეიძლება უფრო მძიმე ყოფილიყო.

ელადიმირელმა ვიქტორ ეგოროვმა (71 კგ) შეეცის დედაქალაქ სტოკჰოლმში, ევროპის თასის გამთამაშებელი უმაღლესი ჯილდო მოიპოვა. ფინალურ ორთაბრძოლაში მან დაამარცხა ბულგარეთის წარმომადგენელი ანგელ სტიანოვი.

კიდევ სამმა საბჭოთა სპორტმენმა მოიპოვა ამ შეჯიბრებაში პირველი პრიზი. ესენი არიან ალბერტ პაკეივი (51 კგ; ირკულსკი), იგორ რუხინიკოვი (67 კგ, ტუმბურაუ) და ალექსანდრე ზოლკინი (91; მოსკოვი).

იორან ნიკოლეიშვილი, „ლელოს“ კორ.

იდეალს პიასლოგული ნახტომი

„ჩვენ ვიცოდით, რომ თბილამურებით ფრენა სწორედ ასე უნდა, მაგრამ არ გვეცნო მსგავს ნახტომს თუ ოდესმე ვნახავდით. პაერში იგი მართლაც შეუღებელია, აი, მიწაზე დაშვებისას კი... ახალბედა გვეგონება...“ ასე შეაფასეს კობა წაქაძის ნახტომი გერმანელმა სპეციალისტებმა ზუსტად 30 წლის წინ ობერვიზენტალში (გფრ) გამართულ შეჯიბრებისას.

„ლოიჩეს შპორტკომპ“ კი საბჭოთა სპორტსმენის გამოსვლას საახალწლო ტურნირში უფრო კონკრეტული შეფასება მისცა: „კობა წაქაძემ მიმდინარე სეზონის პირველ შეჯიბრებაში 213,5 ქულით მხოლოდ მე-შვიდე ადგილი დაიკავა, მაგრამ როცა მიწაზე ნორმალურად დაშვებას ისწავლის, მსოფლიოს ყველა მხტომელს აჯობებს.“

შემფასებელთა აზრი ერთმანეთს დაემთხვა: კობა წაქაძეს არ უვარგა ნახტომის ბოლო ფაზა — მიწაზე დაშვება, რის გამოც იგი ბევრ ქულის კარგავს. რაც შეეხება ფრენის ტექნიკას, ამაში საბჭოთა სპორტსმენს ბადალი არ ჰყავს. სპეციალისტები ერთხმად აღნიშნავენ, რომ ფრენა მას თითქმის იდეალური აქვს.

„ლოიჩეს შპორტკომპ“ ობერვიზენტალის შეჯიბრების შედეგებს ფაქტიურად მთელი გვერდი დაუთმო. აქ დაიბეჭდა საუბარი საბჭოთა კავშირის ნაკრები გუნდის უფროს

მწვრთნელთან, ლენინგრადელ პ. დემენტიევთან და საქართველოს თბილამურთმცოდნე სპეციალ. ფეხბურთელთა რისა და საერთაშორისო სათბილამურო ფედერაციის ქიკვაძე მიხეილ ტის, შოთაველი ვ. ზღერევიძე წერილი. ისინი საბჭოთა სპორტსმენების გამოსვლას ობერვიზენტალში მაღალ შეფასებას აძლევდნენ და აღნიშნავენ, რომ 20 წლის ბავშვთან ნელმა მოთხილამურემა კობა წაქაძემ თავისი ფენომენალური შესაძლებლობები აწი უნდა გამოავლინოს.

კობამ ობერვიზენტალში საწვრთნელი ხტომების დროს 80-მეტრიან ზღვარს რამდენჯერმე გადააჭარბა, იმ დროს, როცა მსოფლიოს სხვა წამყვანი მხტომელები 75,5 მეტრზე უკეთეს შედეგს ვერ აჩვენებდნენ. სწორედ ამის გამო წერდა ვახეთი: „კობა წაქაძის ოსტატობა, ვაკეკობა და გამბედაობა ჰემოპირიტად განუყოფელია და ფანტასტიკურ ზღვარზედა მისული. საინტერესოა რა მოხდება, როცა წაქაძის ნახტომში თავშეკავებას ვეღარ ვიგრძნობთ?“

იმ დროის ყველა სპეციალისტი დარწმუნებული იყო რომ წაქაძემ მთავარი ყურადღება ნახტომის ტექნიკის სრულყოფას უნდა მიაქციოს, რაც მას, საბოლოო ჯამში მსოფლიოს უძლიერესი მხტომელის სახელს მოუტანდა...

სურათი: ახეთი იყო კობა წაქაძე პაერში.

4932 წლის ივლისი. ლოს-ანჯელესი. „კოლიზიუმის“ სტადიონი. ზაფხულის X ოლიმპიური თამაშები. სტადიონზე 105 000 მაყურებელია, მათ შორის თამაშების დამაარსებელიც — მარკიზი პაერ დე კუბერტინი. 10000-მეტრიან დისტანციაზე ფინალური გარბენის მოაწიონი გამოსულან. 18 მორბენალს შორის არიან ფავორიტები: ფინელები ლუარი ვირტანენი და ვოლომარი ისო-პოლო, პავო ნურმის „მემკვიდრედ“ წოდებული, აგრეთვე პოლონელი — იანუშ კუსოჩინსკი. „პოლონელი ჯერ ვერ დასწევია ფინელებს და ამიტომ მას არ შეუძლია სერიოზულად დამუქროს ისო-პოლოს“ — ასეთი იყო პავო ნურმის პასუხი კურნალისტის შეკითხვაზე. თვით ნურმი იმ პერიოდისათვის დისკვალიფიცირებული იყო. არ შეუძლებოდა პოლონელ სპორტსმენს ოცნება, ამ ლეგენდარულ სპორტსმენს დიდ შეჯიბრებაზე შეხვედროდა.

ნელს სულ დაეიწყა ყველაფერი, ტკივილები, დალა და იგი წინ გაიქრა. რამოდენიმე ათეული მეტრი ისინი გვერდიგვერდ მიზროდნენ. ვირაქვე ისო-პოლომ გაასწრო, მაგრამ სწორზე იანუშმა უკვე უბრძოლველად გაუსწრო მეტოქეს. ფინელი ნელ-ნელა ჩამორჩა, ფინიშამდე 50 მეტრითა რჩებოდა. ლიდერმა შეანელა სირბილის ტემპი და მოიხედა, ისო-პოლო 20 მეტრით ჩამორჩებოდა მას. მან კიდევ უფრო შეანელა ტემპი და თითქმის ძუნძულით გადაკვეთა ფინიშის ხაზი, წამშობში 30.11,4-ზე გაიყინა. მეორე იყო ისო-პოლო.

პირველ საფეხურზე იდეა იანუშ კუსოჩინსკი, ორკესტრი პოლონეთის ჰიმნს ასრულებდა. ჰიმნის დამთავრების შემდეგ იანუშს ოქროს მედალი გადასცეს. ეს იყო უკანასკნელი ოლიმპიური თამაშები, რომლის გამარჯვებულები ნამდვილი ოქროს მედალით დააჯილდოვეს. იანუშს უხაროდა, რომ ის მაშინ ერთადერთი სპორტსმენი იყო მსოფლიოში, რომელმაც შეძლო ფინელების დამარცხება გრძელ დისტანციაზე რბენაში. მით უმეტეს, რომ წინა ოლიმპიადებზე ფინელებს ფაქტიურად არცა ჰყოლიათ მეტოქეები.

მძიმედ დაიჭრა, მაგრამ დავალება მაინც შეასრულა. იგი ჯერის ორდენით დააჯილდოვეს. შემდეგ ტყვედ ჩაეარდნო, გესტაპოელებმა სასტიკად აწამეს. სახელოვანი სპორტსმენი-ანტიფაშისტი, გესტაპოელთა საპრობილეში თვით ჰიმნების ხელში იყო. 1940 წლის 21 იანვარს, 50 პოლონელ მებრძოლთან ერთად ი. კუსოჩინსკი პიტლერებმა პაღმირას ტყვეში, ვარშავასთან ახლოს დახვრიტეს. „გაუმარჯოს პოლონეთს!“ წარმოსთქვა მან უკანასკნელად. მისი ძმებიც, რკინიგზების ოჯახში აღზრდილი, სამშობლოსათვის იბრძოდნენ.

იანუშმა ბავშვობიდანვე გამოიჩინა ბრძოლისა და შრომის უნარი. „შეუპოვებია, რწმენა საკუთარ თავს მიმართ, მისწრაფება გამარჯვებისაკენ — ამ სამ თვისებას ძალუბრს სასწაული მოიმიჯნელოს“ — ეს სიტყვები მისი ცხოვრების დევიზი იყო.

სწორედ გამარჯვებისაკენ, სრულყოფისაკენ სწრაფვამ, დაუშრეტელმა ენერჯიამ შეაძლებინა მას შეუძლებელი. იგი იყო პოლონეთის ცხრაჯის რეკორდსმენი 5000 მეტრზე რბენაში, სამჯის — 10000 მეტრზე, მსოფლიო რეკორდსმენი (3000 მ), პოლონეთისა და 30-იანი წლების მსოფლიო ერთ-ერთი საუკეთესო სპორტსმენი.

იგი თითქმის მწვრთნელის გარეშე ვარჯიშობდა და ხელმძღვანელობდა მხოლოდ ფინელთა მეთოდებით. შემდეგ, მსოფლიოში პირველმა გამოიყენა ახლა კარგად ცნობილი ვარჯიშის ინტერვალური მეთოდი, რისი მეშვეობითაც მან შეთინა საკუთარი სიჩქარე და ძლიერი ფინიშის უნარი სირბილის დროს. იგი მეტწილად წამშობით ხელში დარბოდა, როგორც ვარჯიშზე, ისე შეჯიბრებებზეც. უჩვეულო წარმატებას მიღწევა — იმ დროისათვის მსოფლიოს ყველა საუკეთესო მორბენალი (ნურმის გარდა) დაამარცხა. მას აცხადებდნენ ნურმის ოფიციალურ მემკვიდრედ, რადგან დაამხო ნურმის ორი მსოფლიო რეკორდი, მაგრამ ლეგენდარული ფინელის სარბენ ბილიკზე დამარცხება, როგორც უკვე ითქვა, მაინც ვერ შეძლო.

ვარშავაში არის კუსოჩინსკის სახელობის კულტურისა და დასვენების პარკი, 1953 წლიდან მის სახელს ატარებს დედაქალაქის ერთ-ერთი სტადიონი, პოლონეთში ყოველწლიურად ტარდება დიდი საერთაშორისო ტურნირი მძლეოსნობაში — იანუშ კუსოჩინსკის მემორიალი.

მასალა მოამზადეს ბიორკი და შალვა კოკოჩაშვილებმა.

ბაბა ნაპაპას ასოვლი ჩეპიონატში იასპარეშებს

2-8 თებერვალს იტალიაში გამართება იუნორთა მსოფლიო ჩემპიონატი თბილამურებით ტრამპოლინიდან ხტომაში. ამ საპასუხისმგებლო შეჯიბრებაზე საბჭოთა კავშირის ნაკრების შემადგენლობაში გამოვა ბავარიანელი კახა წაქაძე, რომელიც სტაბილურად ასპარეზობს ახალ სპორტულ სეზონში. კახამ მსოფლიო ჩემპიონატის საჯურჯი ვაროხტაში, საკავშირო შესარჩევ ტურნირში გამარჯვებით მოიპოვა. ჩვენმა მფრინავმა მოთხილამურემ 206,3 ქულით მოაგროვა და კონკურენტებს შესამჩნევად გაუსწრო.

კეპინარიმლა შპირატსოვით

ავსტრიის სამთო ცენტრებში — შვარცენბურგსა და მელაუში ჩატარდა სამთომოთხილამურეთა მსოფლიო თასის გათამაშების მორიგი ეტაპი. ქალები ერთმანეთს ევრობრბოდნენ სწრაფდაშვებასა და სლოპში, ვაყები კი გარბიშ-პარტენკირხენში (გფრ) ასპარეზობდნენ სწრაფდაშვებასა და სუპერგვიანტში. მიუხედავად იმისა, რომ ქალთა შორის სლოპის ტრასა ყველაზე უკეთ განვლი ამერიკელმა თ. მაკინიმი, ხოლო ვაყთა შორის სუპერგვიანტში დასავლეთგერმანელმა მ. ვანსაიერმა გაიმარჯვა, კვლავ საგრძნობი იყო შვეიცარიული მოთხილამურეთა საერთო უპირატესობა. სწრაფდაშვებაში ქალთა შორის პირველი იყო 22 წლის შვეიცარიელი ბ. ჰაფენი — სეზონის დებიუტანტი, მისი თანამემამულე პ. ცურბრიგენი კი შეუღებელი განსლდათ ვაყთა შორის. ახლა იგი ლიდერობს საერთო ჩათვლაში. ქალებში პირველ ადგილს ინარჩუნებს ასტრიული შვეიცარიელი ფ. შნაიდერი. საინტერესოა, რომ მომდევნო სამ ადგილზეც მისი თანამემამულეები არიან.

რედაქტორი
თ. გაჩეილაძე.

საბჭოთა სპორტის პარაკვალიზაში

სპორტსმენთა რისხვა

ბოლო წრე იანუშმა 60,4 გაირბინა. ფინიშის ხაზის გადაკვეთის შემდეგ, გამარჯვებულმა აღარ იცოდა რა ექნა. პირველ წუთებში სისხარულის გამოსახვად ძალაც კი არ ჰქონდა. სურდა ფეხსაცმელები გაეხადა, მაგრამ ასეთი სიამოვნების უფლება ჯერ კიდევ არ ჰქონდა, კიდევ რამდენიმე წამი და იანუშმა დაინახა ტრიბუნები, ფეხზე მდგარი მაყურებლები, რომლებიც ტრამპს უკრავდნენ პირველ პოლონელ ოლიმპიურ ჩემპიონს. ყველაზე მეტად, რასაკვირველია, პოლონელთა დედეგაციის ტრიბუნა ხმაურობდა. დამარცხებული ისო-პოლო წყნარად მივიდა ახალ ჩემპიონთან და ხელი ჩამოართვა, შემდეგ მასთან ლკბინენი, ვირტანენი და სხვა მორბენლებიც მივიდნენ.

ამ წარმატების შემდეგ, კუსოჩინსკიმ კიდევ ბევრჯერ იხეიმა გამარჯვება, მაგრამ დაშვებულმა მუხლმა, რომელიც მას მუდამ აწუხებდა, ხელი შეუშალა მონაწილეობა მიელო 1936 წელს, ბერლინში გამართულ XI ოლიმპიადაში და იგი იქ მაყურებლის როლში იყო.

15 იანვარს იანუშ კუსოჩინსკის დაბადებიდან 80 წელი შეუსრულდებოდა. ის იყო სპორტსმენი, რომლის სახელიც ლეგენდად შევიდა მძლეოსნობის ისტორიაში, რომელსაც ამშვენებენ ფინელი პავო ნურმი, ამერიკელი ჯეისი ოუენსი, ეთიოპელი აბებე ბეკილა, საბჭოთა სპორტსმენი ვლადიმერ კუცი და მრავალი სხვა. კუსოჩინსკის გამარჯვების აღსანიშნავად გამოიცა საფოსტო მარკა, რომელზეც გამოსახულია სტადიონის ბილიკები და მორბენლის სილუეტი.

არანაკლებ გმირული იყო მისი ცხოვრების გზა. მან როგორც დირსეულმა მოქალაქემ, სამშობლოს ბედნიერებას შესწირა თავი. მეორე მსოფლიო ომის ქარცეცხლიან დღეებში იგი თავდადებით იბრძოდა პიტლერელთა წინააღმდეგ. ომის დაწყებისთანავე მოხალისეთა არმიამ ჩაეწერა. ერთ-ერთი საბრძოლო დავალების შესრულების დროს

ფეხის ტკივილისაგან იანუშს თვალთ უხებულდებოდა. მიკროფონთან ძლიერი წარმოთქვა: „ბედნიერი ვარ, რომ ჩემი მიკროძალეული წველილი შევიტანე პოლონეთის სპორტის ისტორიაში.“
გასახდელში კუსოჩინსკიმ დასისხლიანებული ფეხების შეხვევაც კი ვერ მოასწრო, რომ დასაჯილდოვებლად გამოიძახეს. კვარტლები

ჩვენი მისამართი:
წერილებისთვის — 380096.
თბილისი, ლენინის ქ. 14.
დეპეშებისთვის — თბილისი, „ლელო“:

რედაქციის ტელეფონები:
სამდევნო — 93-97-52,
ინფორმაციის განყოფილება — 93-97-53,
წერილების განყოფილება — 93-97-55,
„მერანი“ — 93-97-28, „მართვი“ — 93-97-27.

ჩვენი
ინდექსი:
66435

საქართველოს კ. ც. -ის გამომცემლობის შრომის წითელი დროშის ორდენის ხტამა. 380096, თბილისი, ლენინის ქ. 14. იბეჭდება ოფსეტური წესით ხაზგაუთო კორპუსში: ხოშარაულის, 29.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22. უფ. 06724